
Samlad riskbild inklusive intern kontrollplan 2026

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning	6
3	Samlad riskbild med åtgärder	7
3.1	Riskområde: Säkerhet	7
3.1.1	Risk: Barnsäkerhetsarbete	7
3.1.2	Risk: Personsäkerhet för förtroendevalda.....	7
3.2	Riskområde: Informationssäkerhet och dataskydd.....	8
3.2.1	Risk: Behandling av personuppgifter	8
3.2.2	Risk: Cybersäkerhet och NIS2	8
3.3	Riskområde: Orosanmälningar/barn i utsatta livssituationer.	9
3.3.1	Risk: Orosanmälningar	9
3.4	Riskområde: Mänskliga rättigheter.....	10
3.4.1	Risk: Nationella minoriteters rättigheter	10
3.4.2	Risk: Hedersrelaterad våld och förtryck (HRV)	11
3.5	Riskområde: Måltid	11
3.5.1	Risk: Specialkost.....	11
3.6	Riskområde: Hållbarhet	12
3.6.1	Risk: Hållbarhet.....	12
4	Samlad riskbild - Intern kontrollplan.....	13
4.1	Riskområde: Mänskliga rättigheter.....	13
4.1.1	Risk: Nationella minoriteters rättigheter	13
4.2	Riskområde: Hållbarhet	14
4.2.1	Risk: Hållbarhet.....	14

1 Inledning

Styrning från staden

I Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll slås fast att riskhantering är en central del i nämndens arbete med att styra verksamheten mot mål och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Enligt riktlinjen ska nämnden i samband med framtagandet av budget ställa samman en samlad riskbild. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt.

Vidare anges i riktlinjen att uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen och att uppföljning av intern kontrollplan ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd.

Utvecklingsarbete

Enligt stadsrevisionens granskning från 2023 behövde nämnden stärka arbete med intern styrning och kontroll i verksamheten. För att möta stadsrevisionens kritik genomförde förvaltningen ett antal åtgärder under 2024. Mot bakgrund av de åtgärder förvaltningen genomfört bedömde stadsrevisionen, i samband med sin granskning av verksamhetsåret 2024, att nämnden har en tillfredställande styrning och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Förvaltningen har fortsatt utvecklingsarbetet under 2025 med fokus på att skapa en gemensam förståelse och ökad kunskap längre ut i organisationen. Bland annat har förvaltningscontrollern anordnat en temadag för verksamhetscontrollers och enheter och avdelningsledningar har fått teoriutbildning och handledning. Genom insatserna har förvaltningen tagit fortsatta steg framåt i riskhanteringsarbetet.

Riskhantering

Inför framtagningen av samlad riskbild och intern kontrollplan 2025 arbetade förvaltningen med riskhanteringen uppifrån och ner i organisationen för att säkerställa att väsentliga processer och områden omhändertogs. Utifrån de insatser som genomförts har förvaltningen inför 2026 valt att i större utsträckning arbeta med riskhanteringen nedifrån och upp i organisationen.

Med stöd från verksamhetscontroller har samtliga avdelningar, i vissa fall även enheter, kartlagt sina processer och därefter genomfört riskhantering. De områden som nämnden fått rekommendationer om från stadsrevisionen och dataskyddsombudets årsrapport har inkluderats i riskhanteringsarbetet. Även åtgärder som nämnden fattat beslut om utifrån granskning intern kontrollplan från föregående år har arbetats in. I samband med riskhanteringen har också riskerna från 2025 setts över. Den omvärldsrapport som tagits fram i förvaltningen under våren har utgjort ett centralt underlag.

Respektive avdelning har efter genomförd riskhantering nominerat de risker som de ansett vara väsentliga i ett förvaltnings- eller nämndperspektiv för fortsatt hantering på förvaltningsnivå. Avdelningscheferna har tillsammans med förvaltningscontrollern gemensamt gått igenom de nominerade riskerna och värderat vilka risker som kräver hantering på förvaltningsnivå och vilka risker som är väsentliga i ett nämndperspektiv.

De risker med tillhörande åtgärder som inte bedömts behöva hanteras på en övergripande nivå har återförts till berörd avdelning för intern hantering och utgör en del av verksamhetsplaneringen inför kommande år.

Samlad riskbild inklusive intern kontrollplan

Enligt *Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk* är det varken lämpligt eller önskvärt att lyfta samtliga identifierade risker till nämnd. En värdering och prioritering behöver göras och ställas samman till en samlad riskbild. Vidare uppges att syftet med den samlade riskbilden är att ge en bild över verksamhetens mest väsentliga risker utifrån ett nämndperspektiv. Bedömningen av vad som är mest väsentligt måste alltid göras med utgångspunkt i uppdrag, skyldigheter och mål för verksamheten.

Med utgångspunkt i det som framgår ovan har förvaltningen sammanställt ett förslag på en samlad riskbild inför 2026. Förvaltningen har också tagit fram ett förslag på vilka risker som särskilt ska granskas under 2026.

Nämnden och förvaltningen har fört dialog om förslaget på samlad riskbild och intern kontrollplan i samband med budgetdagen den 11 november 2026.

Avgränsning

Områden som följs upp utifrån arbetet med verksamhetens utvecklingsområden, politiska uppdrag och Göteborgs Stads program och planer ingår inte i förslaget.

Motiveringen till avgränsningen är att uppföljning gällande insatser kopplat till dessa områden redan rapporteras till nämnden i samband med delårs- och årsrapportering. Uppdrag redovisas även till nämnden löpande enligt förskoleförvaltningens rutin för hantering av politiska uppdrag.

Det handlar bland annat om följande områden:

- Chefers förutsättningar
- Personalen språkkompetens
- Stöd till barn i behov av särskilt stöd
- Sexuella övergrepp
- Civil beredskap
- Klimatberedskap

Oegentligheter

Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska risken för förekomst av oegentligheter alltid vara en del av nämndens riskhantering.

Risk för oegentligheter har beaktats i samband med avdelningarnas riskhanteringsarbete inför 2026. Avdelningarna har bland annat identifierat risker i ett oegentlighetsperspektiv kopplat till följande processer/områden:

- Placering
- Löneutbetalning
- Inköp
- Fakturering

Inga av riskerna som avser oegentligheter anses i nuläget väsentliga i ett nämndperspektiv då riskvärderingen för riskerna bedöms som relativt låg och/eller att redan insatta åtgärder anses tillräckliga.

Uppföljning

För att det ska finnas en tydlig koppling till planering och uppföljningsprocessen föreslår förvaltningen att åtgärderna kopplat till samlad riskbild ska följas upp och rapporteras till nämnd i samband med delårsrapport augusti samt årsrapporten.

Granskning utifrån intern kontrollplan föreslås återrapporteras till nämnden i samband med delårsrapport augusti.

2 Sammanfattning

I förslaget på samlad riskbild inför 2026 lyfter förvaltningen totalt nio risker. Fyra av riskerna som lyfts upp har en hög riskvärdering.

Förvaltningen beskriver i förslaget vilka åtgärder som redan införts för att minska riskerna och föreslår vilka nya åtgärder som behöver vidtas. Åtgärderna som föreslås inför 2026 handlar i första hand om att:

- Framtagning och uppdatering av styrning
- Implementering av befintlig styrning
- Förtydligande av ansvar
- Säkerställande och genomförande av utbildningsinsatser

Enligt förslaget föreslår förvaltningen att nationella minoriteters rättigheter och hållbarhet är de områden som ska ingå i intern kontrollplan 2026. En kontrollaktivitet per område har upprättats inför den granskning som ska genomföras under 2026.

3 Samlad riskbild med åtgärder

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

3.1 Riskområde: Säkerhet

3.1.1 Risk: Barnsäkerhetsarbete

Risknivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för barnolycksfall på grund av bristande barnsäkerhetsarbete.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan innebära fara för liv och personskador.

Redan införda åtgärder

- Finns en checklista för barnsäkerhetsrund.
- Finns rutin för barnsäkerhetsrund.
- Finns rutin för uppföljning av tillbudsanmälningar.

Nya åtgärder
Implementera rutin för barnsäkerhetsrund.
Implementera rutin för uppföljning av tillbudsanmälningar.

3.1.2 Risk: Personsäkerhet för förtroendevalda i nämnden

Risknivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att förtroendevalda i nämnden utsatt för hot, våld eller trakasserier.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till skada för enskilda individer och att demokratin undergrävs.

Redan införda åtgärder

- Finns stadengemensamma råd för planering och genomförande av säkra möten och arrangemang.
- Finns en politikerhandbok som är framtagen av Göteborgs Stad.

Nya åtgärder
Bevaka stadsledningskontorets arbete med stadsrevisionens rekommendation.
Ta fram en nämndspecifik riktlinje gällande hot, våld och trakasserier riktade mot förtroendevalda. (Åtgärden beror på utfallet av stadsledningskontorets arbete)

3.2 Riskområde: Informationssäkerhet och dataskydd

3.2.1 Risk: Behandling av personuppgifter

Riskenivå

 12. Hög

Riskbeskrivning

Risk att personuppgifter behandlas felaktigt.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att enskilda individer kan lida skada, lagöverträdelser och vite.

Redan införda åtgärder

- Förvaltningen har ett behandlingsregister.
- Förvaltningen har en riktlinje för roll- och ansvarsfördelning för att säkra informationssäkerhet och dataskydd.
- Finns instruktion för hantering av personuppgiftsincidenter.
- Finns stadengemensamma styr- och stöddokument kopplat till informationssäkerhet, samt temasida på navet.
- Finns förvaltningsinterna styr- och stöddokument gällande hantering av skyddade personuppgifter samt informationsägarskap.

Nya åtgärder
Se över hantering av skyddade personer i förvaltningens system.
Uppdatera förvaltningens riktlinje för roll- och ansvarsfördelning med betoning på dataskydd.
Upprätta rutin för intern kontroll kopplat till behandling av personuppgifter.
Genomföra utbildningsinsatser.

3.2.2 Risk: Cybersäkerhet och NIS2

Riskenivå

 16. Hög

Riskbeskrivning

Risk att förvaltningen inte har tillräcklig cybersäkerhet.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att förvaltningen råkar ut för cyberattacker, lagöverträdelse och risk för vite.

Redan införda åtgärder

- Nämnden har en informationssäkerhetspolicy.
- Förvaltningen har en riktlinje för roll- och ansvarsfördelning för att säkra informationssäkerhet och dataskydd.
- Finns stadengemensamma styr- och stöddokument kopplat till informationssäkerhet, samt temasida på navet.
- Finns förvaltningsinterna styr- och stöddokument gällande hantering av skyddade personuppgifter samt informationsägarskap.

Nya åtgärder
Tydliggöra ansvar kopplat till olika delar av förvaltningens säkerhetsarbete.
Uppdatera rutiner utifrån nytt direktiv
Delta i pilotprojekt med Intraservice kring säker lagringsyta

3.3 Riskområde: Orosanmälningar/barn i utsatta livssituationer

3.3.1 Risk: Orosanmälningar

Riskenivå

 12. Hög

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten när det finns misstanke om att barn far illa inte gör orosanmälan till socialtjänsten enligt gällande lagstiftning.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn och deras familjer inte får det stöd de har behov av från socialtjänsten. Kan vidare leda till att barn far illa.

Redan införda åtgärder

- Finns rutin för orosanmälningar
- Förvaltningen erbjuder kompetensutveckling riktad till rektorer, pedagoger och barnhälsa
- Orosanmälningar ingår som del i obligatorisk introduktionsutbildning för rektorer
- Finns avsnitt i krispärmen avseende stöd vid orosanmälan och omhändertagande av barn.
- Finns digital utbildning om orosanmälningar till pedagoger.

Nya åtgärder
Förskoleförvaltningen säkerställer att nya rektorer genomför den utbildning om anmälningsskyldigheten som erbjuds. (Från granskning intern kontrollplan 2025)
Förskoleförvaltningen tar fram en gemensam yta där både intern och externt utbildningsmaterial och resurser gällande anmälningsskyldigheten kan samlas. (Från granskning intern kontrollplan 2025)
Förskoleförvaltningen tar fram en plan för hur personal kontinuerligt och systematiskt ges utbildning om anmälningsskyldigheten (Från granskning intern kontrollplan 2025)
Förskoleförvaltningens operativa ledningsgrupp har en dialog och skapar samsyn kring rektors roll och ansvar vid orosanmälningar (Från granskning intern kontrollplan 2025)
Förskoleförvaltningen tar fram en rutin för hur statistik och information från socialnämnderna gällande antalet orosanmälningar ska omhändertas och användas i förvaltningen (Från granskning intern kontrollplan 2025)
Utreda möjligheten att utöka antalet studiedagar i förskolan.

3.4 Riskområde: Mänskliga rättigheter

3.4.1 Risk: Nationella minoriteters rättigheter

Riskenivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att det inte finns tillräcklig styrning och kunskap i förvaltningen för att säkerställa att nationella minoriteters rättigheter tillgodoses enligt gällande lagstiftning.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn inte får stöd i utvecklingen av sin kulturella identitet och sitt minoritetsspråk, samt till minskat förtroende på grund av upplevd marginalisering eller exkludering hos barn och vårdnadshavare i minoritetsgrupper. Det kan också leda till att barn inte får samma möjligheter till språkutveckling i svenska språket.

Redan införda åtgärder

- Förskolenämnden har en långsiktig plan och strategi för att möta sverigefinska minoritetens behov av finskspråkig förskola.
- Finns ett årshjul för att förskolor systematiskt ska uppmärksamma de nationella minoriteterna under året. Årshjulet inkluderar pedagogiskt material och en maträtt.
- Finns nätverk för förskolor med finsk profil.
- Sker samråd vid beslut som rör minoritetsgruppen.

Nya åtgärder	Kommentar
Implementera Göteborgs Stads nya riktlinje för mänskliga rättigheter.	
Ta fram en intern rutin kopplat till hur förvaltningen arbetar för att tillgodose nationella minoriteters rättigheter.	Rutinen som ska tas fram tar avstamp utifrån granskningen som förvaltningen genomför enligt intern kontrollplan 2026.

3.4.2 Risk: Hedersrelaterad våld och förtryck (HRV)

Riskenivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten inte upptäcker och agerar mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan medföra att barn far illa.

Redan införda åtgärder

- HRV-perspektivet är inkluderat i flera av förvaltningens rutiner.
- Förvaltningen erbjuder kompetensutveckling riktat till rektorer, pedagoger samt övriga medarbetare i förvaltningen.
- Finns en förvaltningsövergripande plan för kompetensutveckling gällande HRV.
- HRV-perspektivet finns inkluderat i krispärmens olika avsnitt.
- Finns stödmaterial kring exempelvis könsstämpning.

Nya åtgärder
Ta fram rutin för uppföljning.
Se över stöd till rektor i bedömning och utredning av komplexa ärenden och tydliggöra ansvarsfördelning mellan avdelning kvalitet och HR.
Utreda möjligheten att utöka antalet studiedagar i förskolan.

3.5 Riskområde: Måltid

3.5.1 Risk: Specialkost

Riskenivå

 16. Hög

Riskbeskrivning

Risk att barn eller pedagoger serveras fel mat på grund av okunskap, eller bristande rutiner.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till en allergisk reaktion med långvarigt obehag eller dödsfall.

Redan införda åtgärder

- Förskoleförvaltningens rutin för beställning av specialkost och individuellt anpassad mat till intern service.

- Förskoleförvaltningens rutin för specialkost och kostanpassningar i förskola.

Nya åtgärder
Förtydliga ansvar i rutiner.
Säkerställa kännedom om rutin hos ansvarig rektor.
Se över möjligheten att införa e-tjänst för vårdnadshavare för hantering av specialkost.
Se över stöd för vikarier kring allergi- och specialkost (vikariepärm och egenkontrollpärm).

3.6 Riskområde: Hållbarhet

3.6.1 Risk: Hållbarhet

Risknivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten inte har ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete enligt förskolenämndens reglemente.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till resursineffektivitet, minskat förtroende för nämnden och försämrad måluppfyllelse.

Redan införda åtgärder

- Mall för tjänsteutlåtande innehåller bedömning utifrån de tre dimensionerna

- Årlig analys av barnrättsperspektivet i samband med barnbokslut.

- Förskolenämnden har en miljöplan.

- Förskolenämnden har regler för hantering av över- och underskott för förskoleenheter.

Nya åtgärder
Genomföra kartläggning av förskoleförvaltningens hållbarhetsarbete med utgångspunkt i Agenda 2030.

4 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

4.1 Riskområde: Mänskliga rättigheter

4.1.1 Risk: Nationella minoriteters rättigheter

Risknivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att det inte finns tillräcklig styrning och kunskap i förvaltningen för att säkerställa att nationella minoriteters rättigheter tillgodoses enligt gällande lagstiftning.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn inte får stöd i utvecklingen av sin kulturella identitet och sitt minoritetsspråk och minskat förtroende på grund av upplevd marginalisering eller exkludering hos barn och vårdnadshavare i minoritetsgrupper. Det kan också leda till att barn inte får samma möjligheter till språkutveckling i svenska språket.

Redan införda åtgärder

- Förskolenämnden har en långsiktig plan och strategi för att möta sverigefinska minoritetens behov av finskspråkig förskola.
- Finns ett årshjul för att förskolor systematiskt skall uppmärksamma de nationella minoriteterna under året. Årshjulet inkluderar pedagogiskt material och en maträtt.
- Finns nätverk för förskolor med finsk profil.
- Sker samråd vid besluts som rör minoritetsgruppen.

Kontrollaktivitet 2026	Kommentar
Granska om verksamheten tillgodoser nationella minoriteters rättigheter.	Granskningen syftar till att avgöra om verksamhetens nuvarande arbetssätt är tillräckliga för att tillgodose nationella minoriteters rättigheter enligt gällande lagstiftning.

4.2 Riskområde: Hållbarhet

4.2.1 Risk: Hållbarhet

Risknivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten inte har ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete enligt förskolenämndens reglemente.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till resursineffektivitet, minskat förtroende för nämnden och försämrad måluppfyllelse.

Redan införda åtgärder

- Mall för tjänsteutlåtande innehåller bedömning utifrån de tre dimensionerna
- Årlig analys av barnrättsperspektivet i samband med barnbokslut.
- Förskolenämnden har en miljöplan.
- Förskolenämnden har regler för hantering av över- och underskott för förskoleenheter.

Kontrollaktivitet 2026	Kommentar
Granska om hållbarhetsarbetet i verksamheten sker integrerat och proaktivt.	Granskningen sker med utgångspunkt i den kartläggning som genomförs. I granskningen ingår också att se över styrning, ansvar och roller i förvaltningen kopplat till hållbarhetsarbetet.